

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
KANTONALNI SUD U ZENICI
Broj: 04 0 K 010025 20 K 2
Zenica, 17.03.2021. godine

Presuda pravosnažna 13.10.2021. godine.
Presudom Vrhovnog suda FBiH broj: 04 0 K
010025 21 Kž 2 od 13.10.2021. godine preinačena
prvostepena presuda u odluci o kazni na način da
se optuženi osuđuju na kaznu zatvora u trajanju od
po 5 (pet) godina.

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE !

Kantonalni sud u Zenici, u vijeću sastavljenom od sudije Maličbegović Enesa kao predsjednika vijeća, te sudija Madžar Ramljak Nedeljke i Baškarad Ranke kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Telalović Jele, u krivičnom predmetu protiv optuženih Jusufbašić Tarika i Ilkić Borislava, zbog krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. u vezi sa članom 22. preuzetog KZ SFRJ, nakon održanog ponovljenog, usmenog, javnog i glavnog pretresa, u prisustvu Kantonalnog tužioca Deliće Redže, optuženih i njihovih branilaca Hrnjić Dževada i Prnjavorac Fuada, dana 17.03.2021. godine, donio je i javno objavio, sljedeću:

P R E S U D U

Optuženi:

- JUSUFBAŠIĆ TARIK**, sin E. i majke P. rođene S., rođen ... 1966. godine u Doboju, nastanjen u M., ..., pismen, automehaničar, sa završenom srednjom školom, penzioner, oženjen, otac jednog djeteta, po narodnosti ..., državljanin ..., JMBG ..., osuđivan,
- ILKIĆ BORISLAV**, sin B. i majke N. rođene L., rođen ... 1963. godine u Maglaju, nastanjen u M., ..., pismen, sa završenom školom V stepena – VK, po zanimanju VK bravar, oženjen, otac jednog djeteta, po narodnosti ..., državljanin ..., JMBG ..., do sada neosuđivan,

K R I V I S U

Što su:

Za vrijeme rata i oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini, na području općine Maglaj, između Vojske Republike Srpske, s jedne strane, i Armije Republike Bosne i Hercegovine, s druge strane, kao pripadnici Armije Republike Bosne i Hercegovine, VJ 5166 Maglaj, zajedno sa još jednim nepoznatim licem, protivno pravilima međunarodnog humanitarnog prava kršeći odredbe člana 3. stav 1. tačka a) Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata od 12. avgusta 1949. godine, lišili života jedno civilno lice srpske nacionalnosti, tako što su se dana 25.06.1992. godine, u ranim predvečernjim satima, obučeni u vojne uniforme, dovezli sa putničkim motornim vozilom boje trule višnje u mjesto Donji Ulišnjak, zaseok Čojluk, općina Maglaj, gdje su na putu susreli P. B. sa suprugom, pa pošto su se zaustavili vozilom pored njih, vozač Jusufbašić Tarik je kroz otvoren prozor pitao P. B. :“Koja je kuća od K. N., treba nam on“, na što im je isti rekao da K. N. peca ribe na rijeci Bosni, nakon čega je P. B. par puta

pozvao N., međutim pošto se isti nije odazivao, Jusufbašić Tarik mu je rekao da sjedne nazad u vozilo i da im pokaže gdje peca N., da bi ga u toku vožnje suvozač Ilkić Borislav pitao: "Jesu li ovo sve srpske kuće?", pa kada su pronašli K. N. pored obale rijeke Bosne, Jusufbašić Tarik se obratio N. govoreći: "Trebaš ići sa nama", našto ga je N. upitao, obzirom da je bio u trenerci i čizmama, da li može ići kući da se presvuče, našto mu je Jusufbašić Tarik odgovorio: "Neće trebati, brzo ćemo završiti", nakon čega su K. N., u namjeri da ga liše života, u navedenom vozilu odvezli u pravcu Maglaja, a potom u mjestu Komšići, pored obale rijeke Liješnice pucanjem iz vatrenog oružja istog lišili života, čije je tijelo pronađeno 29.06.1992. godine sa vidljivim povredama glave, preloma ruku i nogu, te većim brojem prostrelnih rana po tijelu,

Dakle, za vrijeme rata i oružanog sukoba, kršeći pravila međunarodnog prava sa još jednim NN licem izvršili ubistvo civilnog lica srpske nacionalnosti,

Čime su počinili krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. u vezi sa članom 22. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ.

Pa ih sud primjenom naprijed navedene odredbe, te članova 38., 41., 42. i 43. preuzetog KZ SFRJ,

O S U D U J E

NA KAZNE ZATVORA U TRAJANJU OD PO 3 (TRI) GODINE

Na osnovu člana 212. stav 1. i 3. ZKP FBiH, oštećeni K. S., K. M. i V. J., se sa imovinsko pravnim zahtjevom upućuju na parnični postupak.

Na osnovu člana 202. stav 1. a u vezi sa članom 199. stav 2. tačka g) ZKP FBiH optuženi su dužni na ime troškova krivičnog postupka u vidu paušala, svaki zasebno platiti iznos od po 100,00 KM u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti ove presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

O b r a z l o ž e n j e

Kantonalno tužilaštvo/tužiteljstvo Zeničko-dobojskog kantona je optužnicom broj: T04 0 KTRZ 0004530 17 od 23.10.2018. godine optužilo Jusufbašić Tarika i Ilkić Borislava zbog krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. u vezi sa članom 22. preuzetog KZ SFRJ, a kako je to bliže činjenično, a i pravno navedeno u optužnici.

Optužnica je potvrđena od strane sudije za prethodno saslušanje ovog suda bod brojem: 04 0 K 010025 18 Kps dana 26.10.2018. godine.

Presudom Kantonalnog suda u Zenici, broj: 04 0 K 010025 18 K od 08.01.2020. godine, optuženi Jusufbašić Tarik i Ilkić Borislav oglašeni su krivim zbog krivičnog djela iz člana 142. stav 1. u vezi sa članom 22. preuzetog KZ SFRJ, te su osuđeni na kazne zatvora u trajanju od po tri godine.

Istom presudom, oštećeni su sa imovinskopravnim zahtjevom upućeni na parnični postupak, dok su optuženi obavezani da plate troškove krivičnog postupka.

Rješenjem Vrhovnog suda FBiH, broj: 04 0 K 010025 20 Kž od 15.07.2020. godine djelimično je uvažena žalba branilaca optuženih, te je ukinuta naprijed navedena presuda i predmet vraćen ovom sudu na ponovno suđenje.

U ponovljenom postupku ovaj sud je u odnosu na dokaznu građu postupio prema članu 331.a) ZKP FBiH.

Prihvaćeni su svi, kako subjektivni, tako i materijalni dokazi, a koji su izvedeni na prethodnom glavnom pretresu, bez obzira što su branioci optuženih zatražili ponovno neposredno saslušanje svjedoka.

Sud je prihvatio ranije provedene dokaze, jer prilikom ponovnog suđenja nije neophodna saglasnost stranaka za prihvatanje dokazne građe, a kako je to propisano članom 331.a) stav 4. ZKP FBiH.

Kao dokaze optužbe prihvaćeni su iskazi svjedoka: K. S., P. B. , K. D., K. P., D. A. i A. A..

Kao materijalni dokazi optužbe, prihvaćeni su sljedeći dokazi:

1. Akt Tužilaštva BiH broj A-RZ-106/13 od 13.01.2014. godine,
2. Odluku Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine o proglašenju neposredne ratne opasnosti broj 01-011-301/92 od 08.04.1992. godine (objavljena u Službenom listu R BiH br. 1. od 09.04.1992. godine),
3. Odluku Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine o proglašenju ratnog stanja broj PR.broj: 1201/92 od 20.06.1992. godine (objavljena u Službenom listu R BiH broj. 7. od 20.06.1992. godine),
4. Odluku o formiranju Vojske Srpske Republike Bosne i Hercegovine broj 03-234/92 od 12.05.1992. godine (objavljena u Službenom glasniku Srpskog naroda u BiH“ br. 6. od 12-17.05.1992. godine,
5. Odluku Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine o ukidanju ratnog stanja, broj PR broj 1861/95 od 22.12.1995. godine (objavljena u Službenom listu R BiH, broj 50. od 28.12.1995. godine,
6. Izvod iz matične knjige umrlih izdat od strane Matičnog ureda Općine Maglaj na ime K. N. sin S. broj ... od 20.03.2018. godine,
7. Zapisnik o prepoznavanju osoba-predmeta svjedoka P. B. , sačinjen od strane Uprave policije MUP-a Zeničko-dobojskog kantona od 21.11.2013. godine, sa foto-dokumentacijom MUP-a Zenica broj: 08-04/3-6-143/13 od 20.12.2013. godine,
8. Zapisnik o prepoznavanju osoba-predmeta svjedoka P. B. , sačinjen od strane Uprave policije MUP-a Zeničko-dobojskog kantona od 31.01.2014. godine, sa foto-dokumentacijom MUP-a Zenica broj: 08-04/3-6-49/14 od 05.03.2014. godine,
9. Zapisnik o prepoznavanju osoba-predmeta svjedoka K. D., sačinjen od strane Kantonalnog tužilaštva – tužiteljstva Zeničko-dobojskog kantona broj 08-04/6-92/16 od 16.09.2016. godine, sa foto-dokumentacijom,
10. Zapisnik o prepoznavanju osoba-predmeta svjedoka K. D., sačinjen od strane Kantonalnog tužilaštva – tužiteljstva Zeničko-dobojskog kantona broj 08-04/6-93/16 od 16.09.2016. godine, sa foto-dokumentacijom MUP-a Zenica broj: 74/16 od 07.10.2016. godine.
11. Zapisnik o prepoznavanju osoba-predmeta svjedoka K. P., sačinjen od strane Kantonalnog tužilaštva – tužiteljstva Zeničko-dobojskog kantona broj 08-04/6-94/16 od 16.09.2016. godine, sa foto-dokumentacijom,

12. Zapisnik o prepoznavanju osoba-predmeta svjedoka K. P., sačinjen od strane Kantonalnog tužilaštva – tužiteljstva Zeničko-dobojskog kantona broj 08-04/6-95/16 od 16.09.2016. godine, sa foto-dokumentacijom, MUP-a Zenica broj 74/16 od 07.10.2016. godine,
13. Foto-dokumentacija SJB Maglaj od 20.07.1992. godine,
14. Službena zabilješka SJB Maglaj broj 13-6/02-230/92 HI/JB od 29.06.1992. godine,
15. Službena zabilješka SJB Maglaj broj 13-6/02-230/92 HI/JB od 30.06.1992. godine,
16. Ovjerene kopije vojno-evidencijskih dokumenata Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata – Sektor za pitanja evidencija iz oblasti vojne obveze, broj 07-43-03/1-33-2/18 od 20.03.2017. godine, Vob-2 i 3. na ime Jusufbašić Tarik i Ilkić Borislav,
17. Rješenje broj: 05-15-542 od 25.03.1996. godine,
18. Potvrda o smrti za K. N. od 02.10.1998. godine,
19. Izvod iz kaznene evidencije na ime Ilkić Borislav, izdat od strane Policijske stanice Maglaj, broj 08-04/11-2-55/18 od 11.04.2018. godine,
20. Izvod iz kaznene evidencije na ime Jusufbašić Tarik, izdat od strane Policijske stanice Maglaj, broj 08-04/11-2-54/18 od 11.04.2018. godine.

Tužilac je u sudski spis uložio izjavu svjedoka P. B. iz istrage od 21.11.2013. godine, izjavu svjedoka K. D. od 09.09.2016. godine, izjavu svjedoka K. P. od 20.07.2016. godine, izjavu svjedoka D. A. od 16.01.2018. godine, izjavu svjedoka K. M., svjedoka odbrane, od 27.08.2013. godine, te izjave optuženog Jusufbašić Tarika od 24.09.2018. godine i optuženog Ilkić Borislava od 04.09.2018. godine.

Na pretresu dana 16.12.2019. godine, na prijedlog tužilaštva izvršeno je suočenje svjedoka P. B. i K. M.a, a koje suočenje je prihvaćeno i u ponovljenom postupku.

Kao dokazi odbrane prihvaćeni iskazi svjedoka K. S., T. M. i K. M.a. Na pretresu dana 06.12.2019. godine kao svjedoci saslušani su optuženi Jusufbašić Tarik i Ilkić Borislav, koji iskazi su također prihvaćeni kao dokaz i u ponovljenom postupku.

Na novom glavnom pretresu odbrana je ponovo predložila saslušanje svjedoka B. R. i K. B., kao i K. N., te nova dva svjedoka I. H. i D. Ž..

Ovaj sud je ponovo odbio prijedlog odbrane za saslušanje svjedoka B. R. a iz Splita i K. B.a iz Australije, jer odbrana nije obrazložila relevantnost ovih dokaza, niti je uvjerala ovaj sud, da ovi svjedoci imaju saznanja o predmetnom krivičnom djelu. Navodi odbrane da bi svjedoci trebali znati određene činjenice i okolnosti izvršenja krivičnog djela, a bez konkretne argumentacije da svjedoci imaju saznanja o krivičnom djelu, nisu osnov koji bi potvrdio relevantnost svjedočenja.

Na pretresu 17.02.2021. godine branilac drugooptuženog je odustao od prijedloga za saslušanje svjedoka D. Ž., zbog čega se ovaj dokaz nije ni provodio na glavnom pretresu.

Na novom glavnom pretresu, kao dokazi odbrane, saslušani su svjedoci I. H. i K. N..

Kao materijalni dokazi prvooptuženog prihvaćeni su sljedeći dokazi:

1. Uvjerenje sektora za administraciju MUP-a Zenica, broj: 08-01-02/12-04-5-2088/19 od 06.12.2019. godine,
2. Zahtjev za sprovođenje istrage od 25.11.1996. godine,
3. Podnesak Kantonalnog tužilaštva Zenica broj: KT-47/01 od 27.09.2001. godine,
4. Podnesak Kantonalnog suda u Zenici, broj: Ki-57/01 od 16.08.2001. godine,
5. Dopis PU Maglaj, broj: 08-11/1-13-7-1-66/01 od 29.08.2001. godine,
6. Dopis PU Maglaj, broj: 08-11/1-13-7-1-56/01 od 27.07.2001. godine,
7. Dopis Kantonalnog suda u Zenici, broj: Ki 57/01 od 13.07.2001. godine,
8. Zapisnik o saslušanju svjedoka T. M., od 17.10.2001. godine,
9. Službena zabilješka SJB Maglaj, od 10.03.1993. godine,
10. Službena zabilješka SJB Maglaj, od 12.03.1993. godine,
11. Rješenje Kantonalnog tužilaštva Zenica, broj: KT 47/01 od 29.01.2002. godine,
12. Krivična prijava SJB Maglaj, od 16.03.1993. godine,
13. Službena zabilješka SJB Maglaj, od 11.03.1993. godine,
14. Izjava M. A. od 29.06.1992. godine,

Kao materijalni dokazi drugooptuženog prihvaćeni su sljedeći dokazi:

1. Uvjerenje MUP-a Zenica, broj: 08-05/2-34-6075-1/18 od 29.11.2018. godine,
2. Podnesak branioca od 01.10.2019. godine
3. Dopis PU Maglaj, broj: 08-02-10/2-03-3-1708/19 od 04.10.2019. godine,
4. Potvrda o smrti od 19.10.1998. godine sa potvrdom od 02.10.1998. godine,
5. Krivična prijava SJB Maglaj, broj: 13-6/02-230-199/92 od 14.07.1992. godine,
6. Službena zabilješka od 30.06.1992. godine
7. Uvjerenje Odsjeka za pitanja evidencije iz oblasti vojne obaveze, broj: 07/43-03/1-1-2297/18 od 31.08.2018. godine,
8. Dokumenti pod oznakom Tešanj 1992.-1995.
9. Izvod iz redne liste PS Maglaj za 1992. godinu,

Dana 16.12.2019. godine, oštećeni K. S. supruga ubijenog K. N., i djeca K. M. i V. J. predložili su imovinsko pravnih zahtjev za naknadu štete. K. S. predložila je naknadu po osnovu troškova sahrane i podizanja spomenika u iznosu od 5.000,00 KM. K. M. predložio je naknadu za izdržavanje u iznosu od 28.800,00 KM, a V. J. u iznosu od 44.400,00 KM. Oštećeni su predložili naknadu nematerijalne štete u iznosu od 60.000,00 KM.

Nakon ocjene dokazne građe, ovaj sud smatra da je tužilaštvo dokazalo izvršenje krivičnog djela od strane optuženih, a kako je to činjenično navedeno u izreci ove presude.

Optuženi se terete da su za vrijeme rata i oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini, zajedno sa još jednom nepoznatom osobom postupili protivno pravilima međunarodnog humanitarnog prava kršeći pri tome odredbu člana 3. stav 1. tačka a) Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata od 12. avgusta. 1949. godine, odnosno da su lišili jedno lice života, čime su počinili krivično djelo ratnih zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. u vezi sa član 22 preuzetog KZ SFRJ.

Odredbom člana 3. stav 1. tačka a) Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata od 12. avgusta. 1949. godine, između ostalog, u slučaju oružanog sukoba, zabranjeno je nasilje protiv života i tijela, a posebno sve vrste ubistava, sakaćenja, okrutnog postupanja i mučenja.

Krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. preuzetog KZ SFRJ-a, postoji ako neko kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata, oružanog sukoba, ili okupacije naredi da se prema civilnom stanovništvu vrše ubistva, mučenja, nečovječna postupanja, biološki eksperimenti, nanošenje velikih patnji ili povreda tjelesnog integriteta ili zdravlja, raseljavanje ili preseljavanje ili prisilno odnarnodnjavanje ili prevođenje na drugu vjeru, prisiljavanje na prostituciju ili silovanja, primjenjivanje mjera zastrašivanja i terora, uzimanje talaca, kolektivno kažnjavanje, protivzakonito obvođenje u koncentracione logore i druga protivzakonita zatvaranja, lišenje prava na pravilno i nepristrasno suđenje, prisiljavanje na službu u oružanim snagama neprijateljske sile ili njenoj obavještajnoj službi ili administraciji, prisiljavanje na prinudni rad, izgladnjavanje stanovništva, konfiskovanje imovine, pljačkanje imovine i stanovništva, protivzakonito i samovoljno uništavanje ili prisvajanje u velikim razmjerama imovine koje nije opravdano vojnim potrebama, uzimanje nezakonite i ne srazmjerno velike kontribucije i rekvizicije, smanjenje vrijednosti domaćeg novca ili protivzakonito izdavanje novca ili ko izvrši neko od navedenih djela.

Iz provedenih dokaza nedvojbeno proizilazi da su optuženi radnju izvršenja poduzeli prema licu zaštićenom članom 3. stav 1. Ženevske konvencije o zaštiti civilnog stanovništva za vrijeme rata koja Konvencija se primjenjuje u BiH na osnovu Aneksa 6. Dejtonskog mirovnog sporazuma za BiH, te koja se prema praksi MKSJ-a smatra dijelom Međunarodnog običajnog prava (utvrđeno u Presudi od 12.06.2002. godine protiv Kunarca, Kovača i Vukovića-Žalbeno vijeće, paragraf 68), a što je utvrđeno i u presudi Suda BiH broj: X-KR-06/197 od 17.07.2007. godine, str. 10, protiv Ramić Niseta.

Iz iskaza oštećene K. S., te svjedoka P. B. , K. P. i K. D., nedvojbeno proizilazi da je oštećeni K. N. lice Srpske nacionalnosti i da je kao civilno lice odveden iz mjesta Donji Ulišnjak, zaseok Čojluk, gdje ima svoju kuću, koja se nalazi pored puta Zavidovići-Maglaj, a koji je prije odvođenja, pored rijeke Bosne, nedaleko od svoje kuće pecao ribu sa P. G.. Oštećeni nije posjedovao oružje, niti je učestvovao u neprijateljstvu, a u kritično vrijeme imao je radnu obavezu u Birou za zapošljavanje u Maglaj. Oštećeni je spadao u kategoriju civilnog stanovništva koje je posebno zaštićeno Međunarodnim pravom. S toga je očigledno da su radnje navedene u izreci ove presude, a koje su počinili optuženi bile u suprotnosti sa pravilima Međunarodnog humanitarnog prava.

Da je K. N. pripadao kategoriji civilnog stanovništva posebno zaštićen Međunarodnim humanitarnim pravom, potvrđeno je iskazima svjedoka K. S., P. B. , K. P. i K. D.. Status oštećenog se može utvrđivati iskazima svjedoka, a što je vidljivo iz presude Vrhovnog suda Federacije BiH, broj 06 0 K 007724 18 Kžk 2 od 23.05.2018. godine. Dakle, na osnovu prednjih dokaza utvrđeno je da je oštećeni K. N. imao status civilnog lica, a pošto se Međunarodno humanitarno pravo primjenjuje od početka oružanih sukoba, pa sve do prestanka neprijateljstava na čitavoj teritoriji pod kontrolom jedne od strana, onda se i na civile imaju primijeniti odredbe Ženevske konvencije o zaštiti civilnih osoba za vrijeme rata od 12. augusta 1949. godine, odnosno zabranjeno je između ostalog bilo kakvo nanošenje povreda, tjelesnog integritetu, životu, a naročito je zabranjeno svaki oblik ubistva, sakaćenja, svireposti i mučenja.

Da je kritični događaj bio za vrijeme rata i oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini na području Općine Maglaj, između vojske Republike Srpske s jedne strane, i Armije Bosne i Hercegovine s druge strane, potvrđeno je kako subjektivnim tako i objektivnim dokazima.

Postojanje oružanog sukoba potvrđeno je iskazima svjedoka kako optužbe tako i odbrane. Svjedoci su iskazali da su se na području općine Maglaj formirali punktovi u gradu i izvan grada, da se stanovništvo organizovalo radi držanja seoskih straža, da je bilo nesigurno, da su prolazila nepoznata lica, da su se povremeno čule sporadične pucnjave i granatiranja i da je na punktu na izlazu iz Maglaja u petom mjesecu 1992. godine ubijen pripadnik Policijske stanice Maglaj od strane lica Srpske nacionalnosti.

Svjedok P. B. je u svom iskazu naveo da je u periodu maj-juni 1992. godine u Maglaju već počela ratna situacija, stavljali su se punktovi prema glavnim putevima – Zavidovićima, Doboju, da iz Maglaja uglavnom odlaze Srbi, zbog čega je Teritorijalna odbrana organizovala straže, kako bi se sačuvala imovina Srba koji su otišli sa tog područja. Ove okolnosti potvrđuju i svjedoci D. A. i K. P., kao svjedoci optužbe, te T. M., kao svjedok odbrane. Svjedok D. A. je istakao da su promjene nastale 1992. godine, a da su početkom petog mjeseca 1992. godine njih desetak organizovali radi držanja seoskih straža i patroliranja kroz selo, dok je K. P. istakao da su se tokom 1992. godine u Maglaju dešavale nenormalne stvari, nije bilo sigurno, bilo je ružno i prolazili su nepoznati ljudi, što je kod njih izazivalo strah. Svjedok T. M. je istakao da je dužnost rezervnog policajca obavljao na punktu koji se nalazio u starom dijelu grada, na raskršću regionalnog puta, Doboj – Zavidovići i Trga oslobođenja, a imali su zadatak da kontrolišu vozila na navedenom punktu i brinu o bezbjednosti mosta, te posebno istakao da je imao osjećaj da su se njegovi pretpostavljeni bojali za taj most, naročito kada naiđe pokretna patrola, govorili bi da se pazi na most. Da je u iskazu naveo da je bilo i granatiranja, a jedne prilike u šestom mjesecu 1992. godine oštećen je i njihov punkt. Svjedok K. D. je istakla da je čula da su u kritično vrijeme u Maglaju ubijena braća S., i da su svi Srbi odlazili prema Ozrenu.

Dakle, imajući u vidu naprijed navedene iskaze svjedoka ovaj sud je zaključio da je u kritično vrijeme postojao oružani sukob na području Maglaja, a da je na prostoru pod kontrolom Armije Republike Bosne i Hercegovine da je srpsko stanovništvo odlazilo iz Maglaja, da je vršena mobilizacija stanovništva, da su postavljeni punktovi u gradu i izvan grada, kao i to da su držane seoske straže, te da su se povremeno čule sporadične pucnjave, kao i granatiranja.

Činjenica oružanog sukoba, potvrđena je i Odlukom o proglašenju neposredne ratne opasnosti broj 01-011-301/92 od 08.04.1992. godine, Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine, objavljena u Službenom listu RBiH broj 1. od 09.04.1992. godine, a koja je stupila na snagu u momentu donošenja. Uredbom objavljenom u naprijed navedenom Službenom listu Republike Bosne i Hercegovine, ukida se dotadašnji Republički Štab Teritorijalne odbrane, te se obrazuje Štab Teritorijalne odbrane Republike Bosne i Hercegovine. Odlukom PR. Broj: 1201/92 od 20. juna. 1992. godine, a koja je objavljenja u Službenom listu Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine broj 7 od 20.06.1992. godine, proglašeno je ratno stanje na teritoriji Republike Bosne i Hercegovine.

Da je u inkriminisano vrijeme postojao oružani sukob, potvrđuje i Odluka o formiranju Vojske Srpske Republike Bosne i Hercegovine broj 03-234/92 od 12.05.1992. godine, objavljena u Službenom glasniku srpskog naroda u BiH broj 6. od 12-17.05.1992. godine.

Odlukom PR. broj 1861/95 od 22. decembra 1995. godine ukinuto je ratno stanje na teritoriji Republike Bosne i Hercegovine, a koja Odluka je objavljenja u Službenom listu Republike Bosne i Hercegovine broj 50 od 28. decembra 1995. godine.

Provedenim dokazima optužbe utvrđeno je da su optuženi bili pripadnici Armije RBiH. Ovakav zaključak proizilazi iz ovjerenih kopija vojno-evidencijskih dokumenata Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata – Sektor za pitanja evidencija iz oblasti vojne obaveze broj 07-43-03/1-33-2/19 od 20.03.2017. godine, VOB-2 i 3. ne ime Jusufbašić Tarik i Ilkić Borislav.

Odbrana drugooptuženog smatra da Ilkić Borislav nije bio u sastavu Armije Republike Bosne i Hercegovine već u rezervnom sastavu policije, pa je u tom pravcu u sudski spis uložila Uvjerenje MUP-a Zenica od 29.11.2018. godine, podnesak branioca od 01.10.2019. godine, Uvjerenje sektora za pitanje evidencija iz oblasti vojne obaveze Općine Maglaj od 31.08.2018. godine, kao i rednu listu za 1992. godinu PS Maglaj. Međutim, bez obzira što se je optuženi Ilkić Borislav u kritično vrijeme vodio i kao pripadnik rezervnog sastava policije, a što se vidi iz dokaza odbrane, ovaj sud smatra da se optuženi može smatrati i pripadnikom Armije Republike Bosne i Hercegovine, jer ovaj status proizilazi iz dokaza optužbe, a koji su pribavljeni od Sektora za pitanja evidencija iz oblasti vojne obaveze Općine Maglaj, kao i na osnovu iskaza svjedoka A. A.a. Rezervni sastav policije bio je vojna jedinica u sastavu Armije Republike Bosne i Hercegovine, a što se zaključuje iz dokaza iz vojne evidencije, te iskaza svjedoka A. A.a uposlenika odjeljenja Ministarstva odbrane u Maglaju. Iz iskaza prednjeg svjedoka vidi se da je MUP SJB Maglaj bio vojna jedinica u sastavu Armije Republike Bosne i Hercegovine, odnosno, vidi se da su optuženi u kritično vrijeme bili pripadnici vojne jedinice 5166 Maglaj.

Optuženi Jusufbašić Tarik u svom iskazu datom u svojstvu svjedoka na glavnom pretresu je naveo da je na početku bio u sastavu Patriotske lige, a potom Rezervnog sastava policije, odnosno da su svi bili pripadnici Rezervnog sastava policije, te da je u Rezervnom sastavu policije bio u periodu od 01.05.1992. godine do 20.06.1992. godine, a da je u HOS-u bio od 01.07.1992. godine, dok je prilikom davanja iskaza tokom istrage naveo da je u HOS-u bio od kraja juna 1992. godine. Međutim, iz obrazaca Vob- 2 i 3, jasno proizilazi da je Jusufbašić Tarik bio pripadnik Armije RBiH, tokom cijelog rata, pa tako i u inkriminisano vrijeme, a što je potvrdio i svjedok A. A..

Dakle, optuženi su u kritično vrijeme bili pripadnici Armije Bosne i Hercegovine, odnosno, vojne jedinice 5166 Maglaj, a što se nedvojbeno zaključuje iz vojno – evidencijskih dokumenta VOB-2 i 3, kao i iz rješenja komandanta vojne jedinice 5166 Maglaj od 25.03.1996. godine za optuženog Ilkić Borislava.

Smatramo da su svjedoci u svojim iskazima na uvjerljiv način dokazali da je kritičnog dana K. N. odveden od strane tri lica u pravcu Maglaja, nakon čega su čuli da je K. N. pronađen mrtav u mjestu Liješnica pored rijeke. To potvrđuje i svjedok D. A. u svom iskazu datom na glavnom pretresu, gdje navodi da je krajem šestog mjeseca 1992. godine, u večernjim satima, negdje oko 21,00 sat, na proširenje, odnosno parking koji je udaljen oko 250 metara od njegove kuće, došlo vozilo iz pravca Maglaja, za koje je po zvuku vozila mislio da se radi o ladi, a koje je bilo crvene boje, i tu se zaustavilo, da su iz vozila izašla tri lica, šofer je izašao na svoju stranu i zalegao, dok su druga dva lica izašla sa suprotne strane i otišla prema rijeci preko njive na kojoj je bila posijana pšenica, nakon čega je čuo kratke rafale, da je potom šofer ušao u vozilo, a iz pravca rijeke vratilo se samo jedno lice, zatim se vozilo okrenulo i vratilo prema Maglaju. Radnja koju opisuje svjedok D. A. dešavala se na mjestu gdje je pronađeno mrtvo tijelo K. N.. Iako svjedok nije vidio sam čin lišavanja života oštećenog K. N., iz njegovog

iskaza, odnosno iskaza ostalih svjedoka, proizilazi da je van razumne sumnje utvrđeno da su optuženog K. N. odveli optuženi na navedenu lokaciju, čije tijelo je pronađeno dana 29.06.1992. godine, na mjestu koje je opisao svjedok A. D. sa povredama nanesenim vatrenim oružjem, a kako je to navedeno u službenim zabilješkama SJB Maglaj od 29.06.1992. godine i 30.06.1992. godine, potvrdi smrti od 02.10.2018. godine, te zabilježeno u fotodokumentaciji SJB Maglaj od 20.07.1992. godine. Naprijed navedena fotodokumentacija na 9 fotografija prikazuje lice mjesta, pronađeno tijelo oštećenog, te njegove povrede. Izvod iz matične knjige umrlih od 20.03.2018.godine, potvrđuje da je smrt oštećenog nastala 25.06.1992.godine, u Maglaju. K. N. rođen je ... godine. Živio je u M. i bio oženjen K. S..

Da su optuženi počinili krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. u vezi sa članom 22. preuzetog KZ SFRJ, a kako je to navedeno u izreci ove presude potvrđuju iskazi svjedoka P. B. , K. P. i K. D.. Iskazi ovih svjedoka su uvjerljivi, logični i vjerodostojni.

Navedeni svjedoci su identično opisali redoslijed događaja koji su se odvijali kritičnog dana, od momenta dolaska vozila do momenta kada B. odlazi u vozilu sa optuženim. Svi svjedoci navode da je vozilo bilo marke „Opel kadet“, boje trula višnja, da je došlo iz pravca Maglaja, da su u vozilu bila tri lica, da se vozilo zaustavilo pored B. i P., da je vozač otvorio prozor i pitao ih gdje stanuje K. N. i da ga trebaju, da im je B. rekao da na rijeci Bosni peca ribu, te da je B., obzirom da nije uspio dozvati N., sjeo sa njima u vozilo, te su otišli do mjesta gdje je N. pecao ,a to mjesto je udaljeno oko jedan kilometar . Ustvari oni su rekli B. da pođe sa njima i da im pokaže gdje je N.. Na mjestu gdje je N. pecao ribu B. ga je dozvao, te je N. rekao da ga trebaju neki ljudi. Neko iz vozila je rekao da mora sa njima poći. N. je zatražio da se obuče. Neko je rekao da ne ide kući da se obuče, jer mu neće trebati i da će brzo završiti. Nakon čega je N. sjeo u auto i otišli su prema Maglaju. B. je pokupio udice i vratio se kući pješice. B. je nakon izvjesnog vremena čuo da je N. ubijen. Svjedoci identično opisuju lica koja su se nalazila u vozilu. Svi navode da je vozač bio visok, mršav, crn, da je imao dugu kosu, da je na glavi nosio kačket ili maramu, duguljastog lica, tamnijeg tena, potom da je suvozač bio niži, deblji čovjek, punije građe, mišičav, imao je košulju kratkih rukava ili nekakvu maskirnu majicu, svjetlijeg tena od vozača, okruglog lica, svjetlije, plavo-smeđe kose, dok za trećeg navode da je bio mršav. Svjedok K. P. je bez imalo dvoumljenja u sudnici prepoznao optužene kao lica koja su kritičnog dana bila u vozilu i koja su tražila K. N. , te koja su na kraju odvela K. N. u pravcu Maglaja, nakon čega je N. pronađen mrtav. Ovaj svjedok kao i svjedok P. B. su prepoznavanje optuženih izvršili i u istrazi. Prepoznavanje optuženih izvršeno je putem fotografija, te svjedoci nisu imali nikakvu dilemu da prepoznaju optužene.

Svjedokinja K. D. nije prepoznala optuženog Ilkić Borilsava, niti u fazi istrage, niti na glavnom pretresu, već samo Jusufbašić Tarika.

Prepoznavanje optuženih u sudnici nije vršeno kao posebna radnja prepoznavanja, već se desilo u sklopu iskazivanja svjedoka. Dakle, prilikom saslušanja svjedoci su bez imalo dileme prepoznali optužena lica kao izvršioce predmetnog krivičnog djela.

Tačno je da postoje određene neznatne kolizije u iskazima saslušanih svjedoka optužbe. Međutim, te kolizije nisu od bitnog značaja, jer svjedoci o svim bitnim činjenicama i okolnostima identično iskazuju.

Dakle, kolizije u iskazima svjedoka, a koje se odnose na to da li su optuženi bili u šarenim ili crnim uniformama i tome slično, ne utiču na pravilnost zaključka suda u pogledu počinilaca krivičnog djela, niti njihovih radnji preduzetih u konkretnom događaju.

Na osnovu izjava prednjih svjedoka zaključuje se da je vozač u vozilu bio Jusufbašić Tarik, a da je suvozač bio Ilkić Borislav. Treće lice nije identifikovano.

Svjedokinja-oštećena K. S. nije bila na licu mjesta. Ona je supruga od oštećenog, te je u svom iskazu govorila o tome kako je saznala za smrt supruga. Kritičnog dana B. joj je kazao da joj je suprug odveden na neko ispitivanje. Preduzeli su sve radnje da saznaju o čemu se radi. Nakon izvjesnog vremena saznali da je N. ubijen. Oštećena je podnijela imovinsko-pravni zahtjev i traži krivično gonjenje počinilaca.

Odbrana kako jednog tako i drugog optuženog smatra da radnja prepoznavanja putem fotografija u istrazi nije izvršena u skladu sa zakonom jer se prema odbrani prepoznavanje isključivo trebalo vršiti na osnovu člana 99. stav 3. ZKP FBiH. Pored toga, odbrana prigovara i veličini fotografija, koje su predočavane svjedocima, kao i boji fotografija. Branioci optuženih smatraju da se svjedocima nisu trebale predočavati fotografije sa ličnih karata, te da fotografije nisu smjele biti u crno-bijeloj tehnici. Osim toga, branioci optuženih smatraju da se zapisnici o prepoznavanju ne mogu uzeti kao zakoniti dokazi, jer nisu potpisani od strane zapisničara.

Odredbom člana 99. stav 3. ZKP FBiH, propisan je način prepoznavanja lica i predmeta. Ako je potrebno da se utvrdi da li svjedok poznaje određeno lice ili predmet tražit će se od njega da prvo opiše lice, ili da navede znakove po kojima se razlikuju kako lice tako i predmeti, nakon čega će radi iprepoznavanjaj pokazati to lice odnosno predmet, i to zajedno sa drugim njemu nepoznatim licima odnosno predmetima iste vrste.

Odredbom člana 99. stav 4. ZKP FBiH, propisano je prepoznavanje putem fotografija, kako osoba tako i predmeta. Ako prepoznavanje nije moguće u skladu sa naprijed navedenom odredbom, prepoznavanje će se vršiti na osnovu prepoznavanje fotografija osobe ili predmeta, postavljenih među fotografijama svjedoku nepoznatih osoba ili predmeta iste vrste.

Odbrana smatra da je prepoznavanje osoba izvršeno od strane svjedoka P. B. , K. D. i K. P., nezakonito, jer se prepoznavanje optuženih trebalo vršiti neposrednim putem, a ne na osnovu fotografija. Suprotno, od prednjeg ovaj sud smatra da se prepoznavanje optuženih putem fotografija ne može smatrati nezakonitim, jer je prepoznavanje putem fotografija u predmetu ratnog zločina jedino moguće prepoznavanje. Od izvršenja krivičnog djela pa do identifikacije počinilaca protekao je dugi vremenski period, gdje je došlo do biološke promjene kod optuženih lica odnosno, promjene u fizičkom izgledu, zbog čega su te okolnosti dovele do toga, da je prepoznavanje optuženih putem fotografija jedino moguće i cjelishodno, te da je policija pravilno primjenila odredbu člana 99. tačka 4. ZKP FBiH, te prepoznavanje vršila na osnovu fotografija, a ne neposrednim putem. Svjedok P. B. vršio je prepoznavanje oba optužena. Dana 21.11.2013. godine svjedok je vršio prepoznavanje optuženog Jusufbašić Tarika. Svjedok je prethodno opisao osobu koja se prepoznaje nakon čega je u dva kruga pod rednim brojem 5. i 2. izvršio prepoznavanje optuženog Jusufbašić Tarika, a među 5. drugih svjedoku nepoznatih lica, a o čemu je sačinjen zapisnik o prepoznavanju, kao i fotodokumentacija.

Dana 31.01.2014. godine svjedok je vršio prepoznavanje optuženog Ilkić Borislava, odnosno osobe koja je bila na mjestu suvozača, te je u dva kruga prepoznao Ilkić Borslava pod

rednim brojem 2. i 4., a o čemu je sačinjen zapisnik o prepoznavanju i fotodokumentacija. Prilikom prepoznavanja drugooptuženog svjedok je pozvan da prethodno opiše optuženog.

Svjedokinja K. D. je također, vršila prepoznavanje optuženog lica, dana 16.09.2016. godine, a o čemu su sačinjeni zapisnici, i fotodokumentacija. Svjedokinja je od 5 lica u dva kruga prepoznala optuženog Jusufbašić Tarika na pozicijama broj 3. i 5., dok nije mogla prepoznati optuženog Ilkić Borislava, a među 5 njoj nepoznatih lica. U zapisnicima o prepoznavanju svjedokinje K. D. konstatovano je da se nije moglo vršiti neposredno prepoznavanje osoba, u skladu sa članom 99. stav 3. ZKP FBiH jer je prošlo više od 20 godina, te je došlo do izmjene fizičkog izgleda optuženih, zbog čega je policija prepoznavanje vršila u skladu sa članom 99. stav 4. ZKP FBiH, odnosno putem fotografija pribavljenih iz kartona ličnih karata važećih približno u periodu inkriminisanog događaja. Također, svjedokinja je prije sprovođenja radnje prepoznavanja putem fotografija izvršila opisivanje lica koja prepoznaje.

Svjedok K. P. je također vršio prepoznavanje optuženih lica, a o čemu su sačinjeni zapisnici i fotodokumentacija. Svjedok K. P. je prepoznavanje vršio dana 16.09.2016. godine, te je optuženog Jusufbašić Tarika prepoznao na pozicijama 3. i 4., dok je prilikom prepoznavanja optuženog Ilkić Borislava istog prepoznao na pozicijama broj 1. i 3. prije prepoznavanja svjedok je opisao optužene kako vozača tako i suvozača, te je prepoznavanje vršeno u dva kruga sa 5 lica. Također, u zapisnicima o prepoznavanju kod svjedoka K. P. konstatovano je da se zbog protoka vremena nije vršilo neposredno prepoznavanje, već prepoznavanje putem fotografija, a kako je to zabilježeno i kod prepoznavanje kod svjedokinje K. D..

Ovaj sud smatra da se zbog protoka roka, te zbog bioloških promjena kod optuženih moglo odstupiti od neposrednog prepoznavanja, zbog čega se prepoznavanje putem fotografije ne može smatrati nezakonitim dokazom. Izjavljeni su prigovori do strane odbrane i u pogledu veličine fotografija, koje su predočavane svjedocima kod prepoznavanje, te što su fotografije u crno-bijeloj tehnici. Međutim, ovakav način prepoznavanje je jedino i moguć u policiji, jer policija ovo prepoznavanje vrši na osnovu fotografija iz ličnih karata, odnosno jedino te fotografije i posjeduje. To što se radi o manjim fotografijama, i što su u crno-bijeloj tehnici u konkretnom predmetu nije uticalo ni na zakonitost radnje, a niti na kvalitet, jer svjedoci nisu imali nikakve dileme da izvrše prepoznavanje optuženih među ostalim fotografijama. Da su svjedoci mogli učestvovati u radnji prepoznavanja, te se jasno određivati o licima koja prepoznaju ili se određivati da lica ne prepoznaju vidi se iz zapisnika o prepoznavanju kod svjedokinje K. D.. Ova svjedokinja je bez bilo kakve dileme prepoznala na fotografijama optuženog Jusufbašić Tarika, dok nije mogla prepoznati optuženog Ilkić Borislava. Dakle, ovaj sud smatra da se većičinom fotografija i njenom tehnikom ne umanjuje kvalitet prepoznavanja niti se time dovodi u pitanje zakonitost dokaza. Osim toga, u zakonu nigdje nije zabranjeno vršenje prepoznavanja putem fotografija sa ličnih karata, ili da je zabranjeno predočavanje crno-bijelih fotografija.

Branioci zapisnike o prepoznavanju osoba osporavaju i zbog toga, što u postupku izvođenja ove radnje nisu bili prisutni branioci optuženih. Međutim, u toj fazi postupka optuženi nisu ni imali braniocce, a niti je u zakonu propisano da branioci moraju biti prisutni kod sprovođenja ove radnje.

Odbrana optuženih smatra da se zapisnici o prepoznavanju ne mogu uzeti kao zakoniti dokazi i zbog toga što isti nisu potpisani od strane zapisničara. Međutim, prema nalaženju ovog

suda to što zapisnici nisu potpisani od strane zapisničara ne umanjuje njihovu vrijednost da se koriste u sudskom postupku, i po pitanju zakonitosti i validnosti, jer su svi zapisnici potpisani od policijskih službenika koji su sprovodili radnju prepoznavanja, kao i svjedoka koji su vršili prepoznavanje. Nijedan svjedok nije opovrgao radnju prepoznavanja sadržaj zapisnika niti osobu koju je prepoznao kao izvršioca krivičnog djela, kao ni potpisivanje zapisnika. Dakle, kako su svjedoci izvršili potpisivanje zapisnika o prepoznavanju osoba, te kako su isti zapisnici potpisani od ovlaštenih službenih lica, ovaj sud smatra da se zapisnici o prepoznavanju osoba mogu koristiti kao dokaz u sudskom postupku zbog čega su isti zajedno sa fotodokumentacijom i prihvaćeni kao dokazna građa, a posebno što je policija ovu radnju sprovodila na osnovu naloga Kantonalnog tužilaštva Zenica, te na osnovu člana 234. ZKP FBiH.

Svjedok odbrane T. M. je svjedočio o tome kako je optuženi Ilkić Borislav sa njim radio kao rezervni policajac na punktu u Maglaju, a u inkriminsano vrijeme. Ovaj svjedok o optuženom Ilkić Borislavu ima dobro mišljenje i smatra ga dobrim čovjekom. Međutim, svjedok nema saznanja o kritičnom događaju, odnosno o tome ko je ubio K. N. , s tim da smatra da to nije mogao učiniti optuženi Ilkić Borislav. Ovo je iskazao isključivo zbog toga što smatra da je optuženi Ilkić Borislav dobar čovjek.

Svjedok odbrane K. M. je istakao da optuženi nisu počinili predmetno krivično djelo, te da oni nisu odveli i ubili K. N. . Tvrdi da je vidio kritični događaj, opisao je osobe koje su odvezle oštećenog, ali je istakao da to nisu Jusufbašić Tarik i Ilkić Borislav.

Iskaz svjedoka K. M.a, dat na glavnom pretresu ,te u fazi istrage je u suprotnosti sa iskazima svjedoka optužbe i njegov iskaz nije potvrđen ni jednim drugim dokazom. Iskaz ovog svjedoka je neuvjerljiv i iskonstruisan,te usmjeren ka pomoći optuženim licima. Iskazivanje ovog svjedoka, a koje se odnosi na broj lica koja su bila u vozilu na momenat dolaska vozila, te opis tih lica u suprotnosti je sa iskazima svjedoka optužbe i nema uuporišta ni u jednom izvedenom dokazu. U iskazu iz istrage svjedok je naveo da je sjedio na klupi kada je B. došao po svog sina, a nakon što je B. otišao sa svojim sinom, do njega je došao N. koji je pecao ribu pored rijeke Bosne i zajedno su na klupi zapalili cigaretu, u kojem trenutku je pored njih prošlo vozilo krećući se u pravcu Zavidovića, koje se nakon 5 minuta vratilo i zaustavilo pored njih, dok prilikom davanja iskaza na glavnom pretresu navodi da dok je sjedio sa N. na klupi, pored njih prošlo vozilo, koje se udaljilo nekih 300-400 metara prema Zavidovićima okrenulo i vratilo, te stalo kod njih i da je sve to trajalo oko 2 minute. Dalje, kod opisa lica i broja lica koji su se nalazili u vozilu navodi da su u vozilu bila tri lica, od kojih su dva bila u crnim vojnim odijelima, sa oznakom HOS-a, dok je treće lice bilo u civilu. Tom prilikom vidio je da je jedno lice bilo visoko, razvijeno, crne kraće kose u crnoj uniformi sa automatskim oružjem, koje je sjedilo na prvom sjedištu, dok je drugo lice koje je bilo u civilnoj odjeći, srednje razvijeno, oko 160-170 cm, plavo-smeđe kose svezane u rep, reklo N. da pođe sa njima da nešto razgovaraju, a treće lice, koje se nalazilo za volanom vozila, vidio je da je bio obučen u vojnu uniformu sa oznakom HOS-a na rukavu, te kada se M. udaljavao od njih čuo je da je lice plavo-smeđe kose saopćilo N. da se ne treba presvlačiti i da će brzo završiti, dok je prilikom davanja iskaza na glavnom pretresu prvo rekao da se u vozilu nalazila dva lica, da bi taj iskaz korigovao i rekao da je bio i vozač. Svjedok K. M., navodi je iz vozila izašao visok, uniformisan čovjek, koji je imao crnu maramu na glavi, svezanu nazad i rekao „N., hajde trebaš nam“, te navodi kako zna da je uniforma bila šarena i da je sa sobom imao automatsku pušku i pištolj, potom navodi da je u vozilu bio još jedan koji je bio puno manji, niži, koji nije izlazio iz vozila, i da je na sebi imao neku košulju ili majicu, odnosno da je bio u civilu, te da je onaj visoki koji je izašao iz vozila

rekao N. da se ne treba presvlačiti jer će brzo završiti, te je stavio N. da sjedne naprijed, dok je vozač bio u civilnom odijelu. Analizirajući iskaze K. M.a, uočava se da su isti nedosljedni i kontradiktorni. Svjedok K. M. ranije nije ni spominjao da je neko od lica izlazilo iz vozila, te se postavlja pitanje kako je mogao procijeniti da je jedno lice bilo jako visoko oko 190 cm, da je bio u uniformi, i još pored toga da je imao automatsku pušku, ukoliko nije izlazilo iz vozila, kao i činjenica da je to visoko lice sjedilo na suvozačevom mjestu, a M. se nalazio na klupi pored puta sa suprotne strane vozila od mjesta suvozača, odnosno nalazio se sa vozačeve strane kada se vozilo zaustavilo, pri čemu se postavlja logičko pitanje, kako je zapamtio detalje poput toga da je visoki čovjek koji je sjedio na suvozačevom mjestu, bio obučen u uniformu, imao automatsku pušku, pri čemu je zapamtio i drugo lice za koje je naveo da je bio u civilnoj odjeći plavo-smeđe kose, nižeg rasta, koje nije izlazilo iz vozila, a da za vozača koji mu je bio najbliži, obzirom da se nalazio sa njegove strane, nije zapamtio ništa osim da je bio u crnoj uniformi na kojoj je pisalo HOS, a za kojeg kasnije navodi da je bio u civilnoj odjeći, a druga dva lica da su bila u uniformama, te da je taj visoki i izašao iz vozila. Također, nejasno je kako je procijenio da je lice opisano kao nižeg rasta, plavo-smeđe boje saopćilo N. da se ne treba presvlačiti i da će brzo završiti, kada se u tom momentu udaljavao sa lica mjesta i kada su se ta lica nalazila u vozilu. Slijedom navedenog, nejasno je kako je i lice koje nije izlazilo iz vozila, M. mogao opisati kao lice koje je bilo puno manje, niži. Pri tome, prilikom davanja iskaza na glavnom pretresu, ističe da je to N. saopćilo visoko lice koje je izašlo iz vozila. Međutim, prilikom davanja samog iskaza na glavnom pretresu K. M. u jednom trenutku navodi da su lica bila u šarenim uniformama, a nedugo poslije toga, navodi da je vozač bio u civilu, a druga dvojica u crnim uniformama. Na drugoj strani, a suprotno iskazivanju svjedoka K. M.a, imamo svjedoka optužbe koji na jasan, uvjerljiv i logičan način opisuju sve bitne detalje iz konkretnog događaja. Svjedok P. B. je dosljedan kada je davao svoj iskaz kako u fazi istrage, tako i na glavnom pretresu. Ovaj svjedok je istakao da su se lica zaustavila na cesti gdje je šetao sa K. P.m i D. da je vozilo došlo iz pravca Maglaja, da su tražili N., da je otišao sa njima gdje je N. pecao ribu, te da su N. odvezli u pravcu Maglaja, a da B. vratio kući. Svjedok je dosljedan i kod opisivanja optuženih kao što je dosljedan i K. P. i K. D..

Radi otklanjanja neslaganja u pogledu lažnih činjenica, ovaj sud je prihvatio prijedlog tužilaštva za suočenje svjedoka P. B. i K. M.a, te je ova radnja sprovedena na glavnom pretresu dana 16.12.2019. godine. Svjedoci su ostali kod sadržaja svoga svjedočenja. Bez obzira što su svjedoci kod suočenja ostali kod svojih iskaza, ovaj sud iskazivanje svjedoka P. B. prihvata kao tačno, jer je isto potvrđeno iskazima svjedoka K. P. i K. D., dok se iskazivanje svjedoka odbrane K. M.a ni jednim dokazom nije potvrdilo. Čak šta više, niko od svjedoka optužbe u svom iskazu nije spomenuo K. M.a. Odbrana smatra da su iskazivanje K. M.a i T. M. a, svjedočenje optuženih, kao i dokazi koji su uloženi u sudski spis osnov za donošenje oslobađajuće presude. Optuženi negiraju izvršenje krivičnog djela. Međutim, ovakav odnos optuženih prema krivičnom djelu nije potvrđen nijednim dokazom.

Iskazivanje svjedokinje K. S., kao dokaz odbrane (odbrana također saslušala K. S.) ne potvrđuje koncept odbrane, a koji se odnose na negiranje krivičnog djela.

Na novom glavnom pretresu odbrana je saslušala svjedoke I. H. a i K. N.a. Svjedok I. H. za konkretan slučaj je saznao prije dvije godine, kada je u kafani čuo da su optuženi osuđeni za ubistvo K. N.. Ovaj svjedok je naveo da je u 1992. godini živio u Ulišnjaku. Kritičnog dana

bio je u bašti, bio je 30-40 m udaljen od lica mjesta gdje je bio N.. U jednom trenutku vidio je da su došla dva lica. Bili su u maskirnim uniformama, starosti između 20-25 godina i nepoznata svjedoku. Svjedok je od ranije poznavao Ilkić Borislava. Radili su u istoj firmi i Ilkić Borislav nije bio među ovom dvojicom. Bio je kraći razgovor između tih lica sa N.. Te osobe su N. rekly da ide sa njima, da će se brzo vratiti. Na cesti je čuo vozilo. Osobe sa N. nisu imale nikakvo oružje. Nakon što su odveli N., u kafani je čuo da je N. nađen mrtav.

Svjedok K. N. je u svom iskazu izjavio da mu je K. N. bio stric, odnosno brat njegovog oca. Bio je dosta vezan za strica. U kritično vrijeme N. se nalazio na području Teslića. Dok je bio u Tesliću, čuo je da mu je stric ubijen, ali ne zna detalje ubistva.

Svjedok K. N. ne zna detalje ubistva, a ovaj sud nije prihvatio iskazivanje svjedoka I. H. a, jer je isto očigledno usmjereno ka pomoći optuženim licima.

Iskazivanje ovog svjedoka, kao i ostali dokazi odbrane nisu prihvaćeni, jer dokazi koje je provelo tužilaštvo, a koji su naprijed obrazloženi, potvrđuju izvršenje krivičnog djela od strane optuženih lica.

Branilac Hrnjić Dževad smatra da se prvooptuženi ne može povezati sa izvršenjem krivičnog djela, odnosno, kao vozač motornog vozila jer isti nema vozačku dozvolu, te je u sudski spis uložio uvjerenje PU Maglaj od 06.12.2019. godine iz kojeg se vidi da optuženom nije izdata vozačka dozvola. Međutim, ovaj dokaz kao i tvrdnja branioca u pogledu vozačke dozvole ne isključuje znanje i sposobnost optuženog da upravlja putničkim motornim vozilom, jer neka osoba može znati upravljati vozilom i bez položenog vozačkog ispita, odnosno, bez posjedovanja vozačke dozvole.

Navodi odbrane da su optuženi uniforme dobili tek kasnije, prije napada na Komušinu, su bez značaja, s obzirom da su optuženi mogli dobiti i neke uniforme prilikom mobilizacije ili su ih mogli sami nabaviti, što se vrlo često dešavalo. Svjedok odbrane T. M. je naveo da je optuženi Ilkić Borislav već bio u Rezervnom sastavu policije kada su ga angažovali i da je optuženi imao uniformu koja se sastojala od kratke jakne i milicionerske košulje i hlaća. Činjenica da li su optuženi bili u uniformama ili nisu, u inkriminirano vrijeme, nije od značaja za utvrđivanje da li su isti bili prisutni u vozilu koje je kritičnog dana odvezlo K. N. u pravcu Maglaja, obzirom da su svjedoci P. B. , K. P., kao i K. D. koja je prepoznala samo optuženog Jusufbašić Tarika, dok optuženog Ilkić Borislava kojeg je opisala, ali istog nije prepoznala, su prepoznali po njihovim fizičkim karakteristikama, a ne po njihovim uniformama, pa navode da je vozač bio visok, crn, duguljastog lica, dok za suvozača navode da je bio niži, razvijen, okruglog lica, plavo-smeđe kose. Stoga, navodi odbrane da optuženi nisu imali uniforme, su paušalne prirode i ne dovode u pitanje prisustvo optuženih u vozilu.

Odbrana smatra da nema dokaza koji bi potvrdili izvršenje krivičnog djela od strane optuženih, te da iza svega u ovom predmetu stoji „Crna ruka ubice“, a da su optuženi samo žrtve u ovom slučaju. Prema odbrani postupak prema optuženim vodio se isključivo zbog toga što su isti nemoćni, što nemaju novaca da plate braniocima, te što im od prvog momenta nije pružena odgovarajuća odbrana.

Oba branioca smatraju da se ne treba vjerovati svjedoku P. B. , K. P. i D., jer su im iskazi proizvoljni i zasnovani na temelju nezakonitih zapisnika o prepoznavanju. Dalje, branioci navode da su druga lica trebala odgovarati u ovom predmetu, te da je svjedok P. B. trebao biti bolje ispitan u odnosu na počinioce krivičnog djela, a posebno što iza cjelokupnog slučaja možda stoji S. T.. Za odbranu je neshvatljivo kako je došlo do optuženja Jusufbašić Tarika i Ilkić Borislava kada se postupak vodio protiv drugih lica od strane Kantonalnog tužilaštva Zenica, te Osnovnog javnog tužilaštva u Doboju. Također, odbrani je nejasno kako je uopšte došlo do optuženja prema Jusufbašić Tariku i Ilkić Borislavu kada se istražni postupak vodio prema nepoznatim licima, odnosno kada je bio pokrenut postupak prema P. Ž., sin M. i K. M. iz Radojčića, općina Maglaj. U tom pravcu, odbrana je u sudski spis uložila istražne dokumente, a vezano za prednje postupke, jer smatra da se iza procesuiranja optuženih nalazi „Crna ruka ubice“, odnosno da iza svega stoji S. T. i svjedok P. B. .

Prednje tvrdnje odbrane u pogledu svjedoka P. B. i S. T. se ne mogu prihvatiti, jer ničim nisu dokazane u ovom predmetu. To što se postupak vodio prema naprijed navedenim licima, ne sprečava nadležno tužilaštvo da sprovodi postupak protiv optuženih Jusufbašić Tarika i Ilkić Borislava, a posebno što je postupak u odnosu na ta lica obustavljen odbacivanjem krivične prijave Kantonalnog tužilaštva Zenica, dana 29.01.2002. godine.

Odbrana smatra da su iskazi svjedoka P. B. , K. P. i K. D., neuvjerljivi i zasnovani na nezakonitim zapisnicima o prepoznavanju.

Suprotno od ovakvog stava branilaca optuženih, nalazimo da su iskazi naprijed navedenih svjedoka, uvjerljivi, logični i da se mogu smatrati tačnim, jer su u logičnoj povezanosti u svim bitnim detaljima iz konkretnog predmeta. U predmetu nije svjedočio samo svjedok P. B. , već i drugi svjedoci, a posebno K. P. i K. D., koji su u svojim iskazima detaljno opisali kritični događaj, a potom izvršili prepoznavanje optuženih lica, te potvrdu svoga svjedočenja dali i na glavnim pretresu.

Dakle, isključuje se teza odbrane da iza cijelog slučaja stoji P. B. , jer ona ničim nije dokazana, a posebno što je iskazivanje P. B. provjereno i potvrđeno iskazima K. P. i K. D..

Branioci optuženih su u sudski spis uložili istraživački rad prof. dr. K. N., a koji se odnosi na sprovođenje radnje prepoznavanja putem fotografija, jer smatraju da ova radnja nije zakonito sprovedena.

Suprotno od prednjeg, nalazimo da je policija prepoznavanje izvršila pravilno i zakonito, a na osnovu odredbe člana 99. stav 4. ZKP FBiH, a o čemu je ovaj sud već dao obrazloženje.

Nije prihvaćen prigovor odbrane, a koji je povezan sa iskazom svjedoka K. P., u odnosu na to što ovaj svjedok ranije nije rekao da je Jusufbašić Tarik izvršilac predmetnog krivičnog djela, jer je svjedok prilikom davanja iskaza na glavnom pretresu dao jasan i uvjerljiv odgovor da to nije učinio jer se plašio za vlastitu ugroženost, a pošto je živio na području Maglaja .Kao pripadnik srpske narodnosti bojao se za vlastiti život i egzistenciju.

Nije prihvaćen prigovor odbrane koji se odnosi na prenos nadležnosti iz Suda Bosne i Hercegovine jer je u ovom predmetu postupljeno prema članu 452. stav 4. ZKP FBiH (postupak kada su u pitanju tzv.“stari“ predmeti).

Uzimajući u obzir da je ovaj sud prihvatio iskaze svjedoka P. B. , K. P., K. D., te K. S. i D. A. , u pogledu dokazivanja krivnje optuženog, kao tačne, jer su isti iskazi logični i uvjerljivi,

međusobno povezani i povezani sa materijalnim dokazima, koji se odnose na ubistvo K. N., a koji su naprijed navedeni, ovaj sud smatra da je dokazano izvršenje krivičnog djela od strane optuženih lica.

Pored toga, ovaj sud nalazi da dokazi koji su naprijed provedeni u ovoj presudi potvrđuju i sve ostale elemente krivičnog djela, a koji se odnose na rat, oružani sukob, pripadnost Armiji RBiH, civilnoj žrtvi, te povredi međunarodnog humanitarnog prava.

Ovaj sud nije prihvatio svjedočenje K. M.a, dokaza odbrane, jer njegov iskaz nema uporišta, odnosno potvrde ni u jednom drugom sprovedenom dokazu, kao što ni iskazi optuženih ničim nisu potvrđeni.

Iskazivanje T. M. ne isključuje optužene kao izvršioce krivičnog djela, jer isti ništa ne zna o konkretnom događaju.

Odbrana nije uspjela isključiti optužene kao izvršioce krivičnog djela ni kroz saslušanje K. S., jer je ista ostala kod prvobitnog iskazivanja kao svjedokinja optužbe.

Vrhovni sud Federacije BiH je ukinuo raniju presudu ovog suda, jer nije obrazložen izvod iz redne liste rezervnog sastava policije Policijske stanice Maglaj, a u vezi sa alibijem optuženog Ilkić Borislava.

Odbrana smatra da optuženi Ilkić Borislav nije mogao počinuti predmetno krivično djelo, jer je bio u kritično vrijeme na dužnosti rezervnog policajca, odnosno obavljao je te dužnosti dana, 25.06.1992. godine, zbog čega nije mogao počinuti predmetno krivično djelo. Izvodom iz redne liste odbrana je pokušala da obezbjedi alibi optuženom Ilkić Borislavu.

Međutim, suprotno od tvrdnje odbrane, izvod iz policije ne daje alibi optuženom Ilkić Borislavu.

Iz izvoda za mjesec juni 1992. godine, pod rednim brojem 52. vidi se da je optuženi Ilkić Borislav vršio dužnosti rezervnog policajca na dan, 25.06.1992. godine u periodu od 08,00-16,00 sati, tj. u trajanju od 8 sati.

Krivično djelo za koje se terete optuženi izvršeno je dana 25.06.1992. godine u ranim predvečernjim satima, a što upućuje na zaključak da je optuženi Ilkić Borislav mogao bez imalo sumnje počinuti predmetno krivično djelo, tj. u ranim predvečernjim satima biti na području Donjeg Ulišnjaka u Maglaju.

Dakle, izvod iz rezervnog sastava policije ne isključuje optuženog Ilkić Borislava kao počiniooca predmetnog krivičnog djela.

Dakle, ovaj sud nalazi da dokazi koji su prihvaćeni od strane ovog suda kao istiniti, potvrđuju izvršenje krivičnog djela od strane optuženih, a naročito iskazivanje svjedoka P. B. , K. P. i D., kao i zapisnici o prepoznavanju optuženih.

Prihvaćeni dokazi izvan razumne sumnje potvrđuju da su optuženi dana, 25.06.1992. godine ubili oštećenog K. N. , a kako je to bliže činjenično, a i pravno opisano u činjeničnom supstratu ove presude.

U radnjama optuženih sadržani su svi elementi krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. u vezi sa članom 22. preuzetog KZ SFRJ.

Optuženi su, a što se može zaključiti iz iskaza saslušanih svjedoka P. B. , K. P. i K. D., očigledno bili svjesni svojih radnji i postupaka i imali su namjeru da oštećenog liše života, a što su i učinili.

Za krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. preuzetog KZ SFRJ propisana je kazna zatvora od najmanje pet godina.

Prilikom donošenja odluke o krivično-pravnoj sankciji, ovaj sud je cijenio stepen krivične odgovornosti optuženih, način, težinu i posljedicu počinjenog krivičnog djela. Od olakšavajućih okolnosti, sud je na strani optuženih uzeo u obzir da su se isti korektno ponašali tokom glavnog pretresa, te što optuženi Ilkić Borislav do sada nije krivično osuđivan.

Posebnih otežavajućih okolnosti na strani optuženih, sud nije našao.

Dakle, uzimajući u obzir naprijed navedene okolnosti, ovaj sud nalazi da se i ublaženom kaznom zatvora ispod zakonskog minimuma može postići svrha kažnjavanja, te da su kazne zatvora u trajanju od po tri godine, odgovarajuće sankcije, kojima se postiže, kako opšta, tako i specijalna prevencija, a shodno članu 5. preuzetog KZ SFRJ-a.

Na osnovu člana 212. stav 1. i 3. ZKP FBiH, oštećeni K. S., supruga ubijenog, te sin i kćerka, K. M. i V. J., se sa imovinsko-pravnim zahtjevima, upućuju na parnični postupak, a s obzirom da imovinsko-pravni zahtjev od 20.11.2019. godine nije pravilno postavljen, te što je za presuđenje imovinsko-pravnog zahtjeva neophodno izvršiti dodatna vještačenja, a što bi nepotrebno produžilo krivični postupak.

Na osnovu člana 202. stav 1. u vezi sa članom 199. stav 2. tačka g. ZKP FBiH, optuženi su obavezani da na ime paušala plate svaki posebno iznos od po 100 KM, a kako je to bliže navedeno u izreci ove presude. Kod ove odluke, sud se rukovodio dužinom i složenošću krivičnog postupka, te što odbrana nije uložila nijedan dokaz za eventualnu primjenu člana 202. stav 4. ZKP FBiH (mogućnost oslobađanja od obaveze plaćanja troškova krivičnog postupka).

Zapisničar

Telalović Jela

Predsjednik vijeća

Maličbegović Enes, s.r.

PRAVNA POUKA:

Protiv ove presude dozvoljena je žalba Vrhovnom sudu FBiH, u roku od 15 dana, od dana prijema iste, a putem ovog suda.